

Projekt LIFE

OTOP zainicjował partnerstwo siedmiu organizacji pozarządowych i parków narodowych z trzech krajów, dla realizacji pięcioletniego projektu (do 2011). Dzięki temu ochroną objętych zostanie dziewięć kluczowych ostoi wodniczki w Polsce i w Niemczech. Przeważająca część środków finansowych pochodzi z funduszu UE LIFE Nature.

Celem projektu jest:

- Ocalenie przed wyginięciem szczątkowej populacji pomorskiej
  - Ulepszenie i zwiększenie obszaru odpowiednich siedlisk w najważniejszej ostoi tego gatunku w UE - Dolinie Biebrzy
- W ten sposób projekt obejmuje swym zasięgiem około 75% wszystkich wodniczek, gniazdujących na terenie Unii Europejskiej.

Aby dowiedzieć się więcej o projekcie, odwiedź:
www.wodniczka.pl lub www.seggenrohrsanger.eu

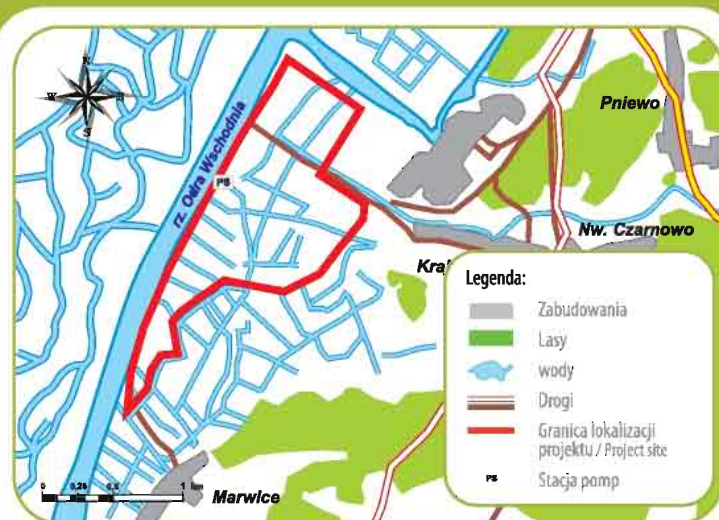
Das LIFE-Projekt

OTOP führt in Partnerschaft mit fünf Naturschutzorganisationen und zwei Nationalparks aus drei Ländern ein umfangreiches fünfjähriges Projekt (bis 2011) für den Schutz des Seggenrohrsängers und seiner wichtigsten Brutgebiete durch. Der größte Teil der finanziellen Mittel wird vom LIFE-Nature-Programm der EU beigesteuert.

Das LIFE-Projekt beabsichtigt:

- das Aussterben der Pommerschen Population zu verhindern
- den Lebensraum des Seggenrohrsängers in den Biebrza-Mooren, der „Hochburg“ der Art innerhalb der EU, zu verbessern und zu vergrößern

Die Projektgebiete beherbergen rund 75% des Seggenrohrsänger-Bestandes der Europäischen Union.

Lokalizacja projektu: Krajnik

Centralne Biuro Projektu:

OTOP-BirdLife Polska
ul. Odrowąza 24, 05-270 Marki
tel. (48) 22 761 82 05
fax. (48) 22 761 90 51
www.wodniczka.pl

Partnerzy projektu

The Royal Society for the Protection of Birds (RSPB, partner BirdLife w Wielkiej Brytanii)

Zachodniopomorskie Towarzystwo Przyrodnicze (ZTP)

Förderverein Naturschutz im Peerenetal e.V.

Polskie Towarzystwo Ochrony Ptaków (PTOP)

Biebrzański Park Narodowy (BPN)

Sponsorzy projektu

Funduszu Unii Europejskiej LIFE-Nature

NATURA 2000

CEMEX Polska

Swarovski Optik

Krajnik

Lokalizacja projektu UE LIFE Nature

Ochrona wodniczki w Polsce i w Niemczech

Gebiet des EU LIFE-Natur Projektes
Schutz des Seggenrohrsängers in Polen und Deutschland

Zdjęcie: Lars Lachmann

Lokalizacja projektu LIFE-wodniczka: Krajnik

Projekt LIFE-wodniczka obejmuje swym działaniem ok. 360 ha gruntów położonych po wschodniej stronie Odry między miejscowościami Krajnik, Krzypnica i Marwice, na południe od Gryfina.

Łąki w pobliżu Krajnika są częścią specjalnego obszaru ochrony ptaków „Dolina Dolnej Odry” w ramach europejskiej sieci Natura 2000 – skupiającej ostoje dzikiej przyrody zamieszkiwane przez najbardziej zagrożone w Europie gatunki roślin i zwierząt. Kraje Unii Europejskiej wspólnie utworzyły sieć Natura 2000, aby zachować najcenniejsze elementy dziedzictwa przyrodniczego naszego kontynentu.

Dlaczego wybraliśmy akurat to miejsce?

Od dawna turzycowiska okolic Krajnika i Marwic były jednym z najbardziej znanych miejsc występowania wodniczki na Pomorzu Zachodnim. Na początku lat dziewięćdziesiątych ubiegłego wieku, w wyniku zaniechania intensywnych letnich koszeń łąk, niszczących łęgi wodniczki nastąpił wzrost liczebności tego gatunku. Jednak długotrwałe zaprzestanie gospodarki łąkarskiej doprowadziło do degradacji siedlisk turzycowych oraz ekspansji krzewów i drzew. Przyczyniło się to do opuszczenia przez wodniczkę znacznych obszarów. Obecnie do łęgów przystępuje tu zaledwie kilka samic, którym towarzyszą śpiewające wieczorem samce.

Charakterystyka siedliska

Siedliska stanowiące obszar lokalizacji projektu LIFE-wodniczka położone są w pradolinie Odry. Składają się one z poprzecinanej rowami melioracyjnymi mozaiki łąk i niekoszonych już działek porośniętych krzewami. Szata roślinna łąk jest tu typowa dla torfowisk niskich – dominują różnorodne gatunki turzyc i traw, spotkać można też liczne storczyki, objęte w naszym kraju ochroną gatunkową. Od kilkudziesięciu lat na skutek obwałowania nurtu Odry, teren ten jest pozbawiony zalewów, które występowały niegdyś regularnie w czasie podwyższonych stanów wody w rzece.

Działania ochronne na terenie lokalizacji

Najważniejszym działaniem mającym na celu odtworzenie siedliska łęgowego wodniczki na tym terenie jest prowadzenie przyjaznej przyrodzie, ekstensywnej gospodarki łąkarskiej oraz odpowiednie zarządzanie poziomem wód w systemie melioracyjnym. Prowadzony monitoring (botaniczny, hydrologiczny i entomologiczny) pozwoli zebrać niezbędne dane o biologii wodniczki oraz posłuży do opracowania planu zarządzania lokalizacją. Jego wdrożenie jest warunkiem poprawy i powiększenia siedliska łęgowego wodniczki. Będzie to korzystne również dla innych cennych gatunków ptaków (np. derkacza, czajki, pliszki żółtej).

Wodniczka / Seggenrohrsänger

Zdjęcie: Gótt Kosowski

Zdjęcie: Grzegorz Kijjan i Marek Puchalski

Gebiet "Krajnik" des EU LIFE-Projektes

Das LIFE Projektgebiet umfasst etwa 360 ha am östlichen Ufer der Oder zwischen den Orten Krajnik, Krzypnica und Marwice südlich der Stadt Gryfino. Sie sind Teil des Natura 2000-Gebietes „Unteres Odertal“.

Natura 2000 – die Natur Europas für Dich. Dieses Gebiet ist Teil des Europäischen Schutzgebietssystems Natura 2000. Es wurde aufgrund des Vorkommens von besonders gefährdeten Arten und Lebensräumen dafür ausgewählt. Die 27 Mitgliedsstaaten der Europäischen Union arbeiten durch dieses Netzwerk von Schutzgebieten zusammen, um Europas reiches und vielfältiges Naturerbe für den Nutzen aller zu schützen.

Warum findet das Projekt genau hier statt?

Seit langem sind die Seggenwiesen des Gebiets als einer der wenigen kontinuierlich besetzten Seggenrohrsänger-Brutplätze in West-Pommern bekannt. Zu Beginn der 90er Jahre des letzten Jahrhunderts führte die Reduzierung der Nutzungsintensität dieser Flächen zunächst zu einer Zunahme der Art im Gebiet. Später führte das vollständige Brachfallen jedoch zu höherer und dichter Vegetation und dem Zuwachsen der Seggenwiesen mit Büschen und damit zu einer Verschlechterung des Lebensraums. Daher schreiten hier heute nur noch wenige Seggenrohrsänger-Weibchen zur Brut, begleitet von ebenso wenigen singenden Männchen.

Die Besonderheit des Gebietes

Die Flächen befinden sich im Urstromtal der Oder. Seit einigen Jahrzehnten sind sie bereits durch einen Wall vom unmittelbar angrenzenden Fluss getrennt und werden daher, obwohl niedriger gelegen, nicht überschwemmt, weisen aber hochanstehendes Grundwasser auf. Auf einer teilweise mächtigen Torfschicht wächst typische Niedermoorvegetation, die jedoch heute auf ungemähten Parzellen von Büschen überwachsen ist. Typisch sind verschiedene Seggenarten und einige geschützte Orchideenarten.

Schutzmaßnahmen im Projektgebiet

Die wichtigste Maßnahme ist die Fortführung und Wiedereinführung extensiver Mahd mit einmaligem später Mahdtermin, dazu die ein Wasserstandsmanagement das im Frühjahr ausreichend hohe Wasserstände garantiert. Wissenschaftliches Monitoring (ornithologisch, botanisch, hydrologisch und entomologisch) begleitet diese Maßnahmen. Ein Managementplan wird für das Gebiet erarbeitet, dessen Umsetzung die weitere Verbesserung der Lebensbedingungen für den Seggenrohrsänger und andere wertvolle hier vorkommende Arten wie den Wachtelkönig, den Kiebitz und die Schafstelze sicherstellen soll.